

**setmana
de
dances**

del 20 al 25 d'agost de 2007

AJUNTAMENT DE GUADASSUAR

15 Anys de caps de dansa

El 2007 es compleix la 15a edició de la reintroducció al ritual danser de l'Eixida i del Cap de Dansa, dos elements desapareguts feia molts anys, la música dels quals conservava Agustí Roig. Atés que la figura del Cap de Dansa com a persona que guia els balladors i balladores –i que balla al seu temps davant la fila– no tenia massa sentit dins les Danses actuals, es va optar per que fora la persona que convidara cada nit la població a participar en la dansa.

Al llarg de tot eixe temps hem pogut escoltar parlaments de persones d'allò més diverses que han aportat el seu segell per tal d'animar els guadassuarencs. Persones més o menys lligades a la festa, més o menys lligades al poble, de diferents edats, dedicacions, visions de la festa, estudiosos i especialistes, o simplement "partíceps" de qualsevol vessant de la festa.

Fermin Pardo, estudiós de la música tradicional valenciana, parla del concepte de dansa "com a acomodació d'uns moviments humans a una melodia o ritme", la qual evolucionarà des de "una finalitat especial i un ritual de moviments o ornaments" fins un altre tipus de dansa deslligada de tota finalitat, "amb llibertat de moviments i utilitzada com un simple divertiment o passatemps", el que ocasionarà allò que anomenem ball. Per tant la dansa "té finalitat definida dins de la festa on s'inclou", encara que siga sols "purament ornamental". Són "rituals de la tradició festiva", diu.

Per tant, les Danses de Guadassuar no són un fet aïllat ni inventat (ni unes carnestoltes com diuen alguns dels que vénen de fora). Són un conjunt d'elements simultanis, barrejats, uns més importants que altres. Manifestacions semblants se'n celebren, generalment a l'estiu, a nombrosos pobles per exemple de l'Alt Maestrat i també en menor grau al Baix Maestrat, Plana Alta, l'Alcalatén o els Ports.

A molts altres pobles s'han perdut amb el pas del temps. I no molt lluny d'on vivim, en pobles que ens envolten, podem comprovar com darrerament s'estan "recuperant" o "reintroduint" dansaes que es celebren al carrer, i que en alguns dels casos es presenten com a fet extraordinari, mentre que a Guadassuar ho tenim i no ho valorem suficientment, o almenys no valorem suficientment els aspectes que les fan **extraordinàries**.

Si no sorgeix cap contratemps, l'Associació Amics de les Danses editarà només passar l'estiu, els parlaments d'eixos noranta caps de dansa que han animat els veïns a ballar les Danses. És una manera de conservar el testimoni, les aportacions a la festa de tantes persones, al mateix temps que poden servir per pensar i reflexionar sobre les idees que ens aporten. (Encara que sembla difícil, molts no es conservaven i s'han hagut de transcriure).

15 Anys de caps de dansa

Esta publicació (i tampoc l'Associació en sí), no pretén ni imposar ni controlar cap aspecte de les Danses. És una festa del poble en el sentit més ampli, ell és qui la porta a cap i és ell qui l'ha de mantindre, sense cap òrgan rector que limite res (encara que els premis potencien, els festers controlen, etc.). Tant sols cal no perdre, no abandonar, allò que defineix i diferencia les Danses de Guadassuar d'altres manifestacions que no són les Danses. Per aquesta raó, la mateixa Associació ha organitzat els tres primers dies de danses d'enguany un xicotet taller per tal que els xiquets que ho desitgen es confeccionen el propi vestit, i així es fomenta també la participació en dies que encara no hi ha massa dansà.

Es tractaria de deixar "fluir" la festa sense intervencions de cap tipus, tampoc individuals, però no minvant les característiques més definitòries. Si hem dit que és el poble, la gent no especialista, tampoc té cap sentit incloure res que no pertanyi al poble. No tindria sentit complicar els moviments i passes, complicar els vestits, complicar els tocs de castanyoles, complicar la música...

I derivat d'eixa simplicitat, potser trobem una de les raons per les que participa tanta gent, com és allò que es persegueix tant en els nostres dies i que les Danses ho permeten: lluir-se sense cap preparació, sense feina, sense estar mesos i mesos assajant. Poc esforç i molt de protagonisme.

Cal remarcar que les Danses són més valorades del que pensem fora del nostra poble. Però són altament estimades no per tot el que passa en elles, sinò per uns trets en concret com són **la participació oberta** (no per a especialistes), i **la creativitat i espontaneïtat en la confecció de vestits**, ambdós dins el marc, dins el ritual complet on intervenen moviments i música.

I ho diuen els especialistes i estudiosos sobre músiques i tradicions orals, als quals haurem de fer algun cas. Ells tenen una visió molt més completa del fenomen sencer, mentre que la nostra visió des de dins de la festa, "de tota la vida", no resulta del tot l'objectiva que de vegades convindria.

Associació Amics de les Danses